

R. P. Henricus Harbison (1820-1888)

Henricus Harbison, in oppido Moneymore archidioecesis Armagh die 1 Dec. 1820 natus, ab ineunte aetate ardens sacerdotii desiderium fovebat, motus ambitione quadam sancta, restituendi scil. in Hibernia Ecclesiam catholicam ad pristinam gloriam et fervorem; nam poenae saevissimae olim contra religionem nostram statutae, quamvis fidem populi non destruxissent, tamen nocumenta gravia religioni inflixerant. Idea illa erat in vita eius quasi stella clarissime micans, cui dona mirabilia a Deo collata, ut acumen intellectus, memoriam tenacem, mores suavissimos,

animi ardorem devovebat; atque ad hunc finem primum studia et postea labores apostolicos generosus direxit.

Henricus, cum ad Nationale Collegium Ecclesiasticum Maynooth venit, cito illum honoris locum consecutus est, quem semper per octo annos retinuit; in classe nempe centum studentium unus e quinque primis semper erat. Iam in hoc Collegio vis eloquentiae in eo manifestari coepit; quocirca, cum clarissimus vir Daniel O'Connell, Liberator patriae ac Vindex Emancipationis Catholicae, Collegium a. 1846 visitaret, missionarius noster futurus e sexcentis studentibus electus est ad orationem habendam, quae oratio laudes omnium effrenatas elicuit.

Scientia autem Sanctorum minime ab Henrico negligebatur. Dixit quidam eum litteris incubuisse tanquam semper victurum, sed vixisse tanquam cras moriturum. Collegium Maynutianum ingressus coeperat scribere ephemeridem seu commentarium spiritualem, quem morem dein usque ad extremum vitae continuavit. Hoc in commentario virtutes colendas diligenter notabat, atque ibi invenimus contractum cum omni sensu corporis initum circa tempus introitus in Collegium, ne Deo unquam displiceret. Notabat quoque omnes in exercitiis piis distractiones peccatum deliberatum sapientes, ut corrigerentur. am Iprius quam in Congregationem

venit, signa virtutis quasi heroicae dedit, e. g. cum primus inter alumnos ultro se obtulit ad Missionem perdifficilem insulae Tasmania.

Post ordinationem sacerdotalem (7 Martii 1847) aegrotis sublevandis, mortuis sepeliendis iuvandisque esurientibus maxime adlaborabat; erat enim tum fames in terra. Gravi morbo contracto in eo erat, ut vita excederet. Viribus recuperatis de religioso statu capessendo cogitare coepit. Occasione missionis a Redemptoristis a. 1853 praedicatae cum iis consilium iniit atque tandem pro certo habuit se ad Congregationem nostram a Deo vocari. Egregius sacerdos cum gaudio a Superioribus exceptus est, populus autem paroeciae, audito hoc proposito, dolorem lamentationibus expressit.

In novitiatu Trudonopoli in Belgio transacto omnes virtutes statui nostro necessarias ardentem colebat, speciatim quatuor: humilitatem, mortificationem, orationem atque conformitatem cum voluntate divina, quae omnes e vivo fidei spiritu oriuntur. De his virtutibus possumus nonnulla eius dicta vel facta introducere. In quadam epistola post professionem scripsit: « Oremus pro invicem, atque alios roga ut orent pro me, qui sum maximus in Hibernia peccator. » In aliis quoque scriptis suis se exprimit verbis sui contemptus ex intimo corde egredientibus. Uti Regula monet, vere quaerebat *in contemptibus, in humiliationibus Iesu Christi sibi complacere*. Erat amator mortificationis, et in ultima aegritudine solius medici praeceptum eum a ieiunio quadragesimali servando retinuit. Teste eius confessario donum orationis in gradu eminenti habebat. Omnis vitae dies ei vere erat dies orationis. Denique in omnibus operibus apostolicis, in servandis Regulis et Constitutionibus atque ipsis Superiorum desideriis unice quaerebat implere divinam voluntatem.

Vota professus d. 7. Jul. 1854, breve tempus in Anglia, sed iam a. 1855 domui Limericiensi adscriptus est. Ex eo tempore nomen Patris Harbison ut missionarii insignis in Hibernia divulgabatur. A. 1859 Superior missionum electus, hoc officium usque ad mortem retinuit. Nulla re magis gaudebat quam missionali opera; sed in eo studium animarum salvandarum, quamquam constans et generosum, tamen bene ordinatum erat. Libentissime laborabat pro animabus ope spirituali omnino destitutis. Saepe dicebat missionem, in qua vel unus peccator non converteretur, solum ex parte habere exitum felicem. Quamvis ipse esset viribus corporis et donis ad praedicandum Evangelium extraordinariis praeditus, tamen potius in oratione confidebat. Triginta tribus annis vitae missionalis 176 missiones et 51 secessus sacerdotum et 207 alios cursus exercitiorum spiritualium praedicavit.

Loquendi modus in eo erat valde popularis et gratus audientibus. Visu quoque erat iucundus et habitu decorus. Thema orationis introducebat dul-

cedine unctioneque, ita ut omnes faceret attentos et dociles, sed progrediens in doctrina explicanda argumentisque probanda paulatim maiorem vehementiam manifestabat. Ingeniose refutabat omnes peccatorem obiectiones eosque ad mores reformandos alliciebat. Prinsquam finem dicendi faceret, vulgo regulas practicas vitae asceticae tanta vi et eloquentia indicabat, ut omne cor ad Deum traheretur.

Confrater quidam, qui saepe eum praedicantem audivit, sequentem reliquit descriptionem: « P. Harbison in peroratione vel parte ad affectus et proposita sincera elicienda maxime excellebat. Tunc verba eius fervore quasi ardebant, vox contremiscebat, oculi micabant, motus erant vehementiores, habitus totus interiorem ad animas convertendas salvandasque affectum prae se ferebat. In conclusione contionis semper ad teneros affectus movendos se convertebat atque actum contritionis tam impense eliciebat, ut omnes copiose lacrimarent. »

Verba huius insignis missionarii etiam hodie, post quinquaginta annos, in eorum qui audire memoriam facile veniunt, Fructus autem erat mirabilis; nam odia inveterata destruebat efficiebatque, ut bona furto ablata restituerentur, peccatores Deo reconciliarentur, virtutesque maxime desiderabiles in paroecia colerentur.

P. Harbison clare intellexit opus missionis bona contione solum incipere, fructum vero ipsum postea in tribunali poenitentiae percipi. « Possidebat », scribit de eo auctor vitae eius, « in gradu eminenti omnem scientiam et omnia dona necessaria ad moderatorem conscientiae optimum constituendum. Erat pater benignus, qui peccatores cum affectu intimo et laetitia sincera recipiebat. Etiam si poenitens esset peccator omnino abiectus, etiam si casus videretur esse desperatus, P. Harbison pacem animae restituebat. Verum semper nitebatur, adferendo remedia efficacia ad extirpandam causam et originem malorum, ut peccator sanationem integram consequeretur. Nisi potius rigor erat necessarius, tam benigne corripiebat, ut poenitens vere gauderet. Praeterea adlaborabat, ut poenitentes in praxi virtutum perseverarent. »

P. Harbison mortuus est d. 8 Oct. 1888, tum Rector domus Dundalk, quam domum pulcherrimam duodecim annis ante, superatis maximis difficultatibus, fundaverat. De eo licet repetere verba a Christo Domino de Praecursore dicta: *Ille erat lucerna ardens et lucens* (Io. 5,35), et huius lucernae splendor nondum extinctus est. Reliquit nomen perenne, quod significat genuinum spiritum S.P.N. Alfonsi, solidam virtutem, amorem Congregationis, devotionem erga sacratissima nomina Iesu et Mariae, zelum ardentissimum successumque missionalem haud communem.